

REPUBLIKA SLOVENIJA
DRŽAVNI SVET

Komisija za kulturo, znanost, šolstvo in šport

Številka: 501-01-13/2019/2
Ljubljana, 9. 1. 2020

P R E D L O G

Gospod
Alojz Kovšca
predsednik
Državnega sveta Republike Slovenije

Na podlagi 68. člena Poslovnika Državnega sveta (Uradni list RS, št. 70/08, 73/09, 101/10, 6/14 in 26/15) komisija vlaga

- **Pobudo za sprejem Predloga zakona o dopolnitvi zakona o zdravstveni dejavnosti**

Branimir Štrukelj, l.r.
predsednik

Priloga:

- Predlog zakona

PREDLOG ZAKONA O DOPOLNITVI ZAKONA O ZDRAVSTVENI DEJAVNOSTI

I. UVOD

1. OCENA STANJA IN RAZLOGI ZA SPREJEM ZAKONA

Državni zbor je na 25. redni seji 20. 12. 2016 sprejel Zakon o spremembah in dopolnitvah določenih zakonov s področja zdravstvene dejavnosti (Uradni list RS, št. 88/16 v nadaljnjem besedilu: ZdZPZD), ki ga je v zakonodajni postopek vložila Vlada Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: Vlada). S tem zakonom se je v pravni red Republike Slovenije prenesla Direktiva Evropskega parlamenta in Sveta 2005/36/ES z dne 7. septembra 2005 o priznavanju poklicnih kvalifikacij (UL L št. 255 z dne 30. 9. 2005, str. 22), zadnjič spremenjena z Delegiranim sklepom Komisije (EU) 2016/790 z dne 13. januarja 2016 o spremembi Priloge V k Direktivi 2005/36/ES Evropskega parlamenta in Sveta glede dokazil o formalnih kvalifikacijah in nazivov programov usposabljanja (UL L št. 134 z dne 24. 5. 2016, str. 135), (v nadaljnjem besedilu: Direktiva 2005/36/ES) v delu, ki se nanaša na usposabljanje za zdravstvene poklice, za katere velja avtomatično priznavanje poklicnih kvalifikacij, znanja jezika, občasnega opravljanja zdravstvenih storitev, in sicer v določbe naslednjih zakonov:

1. Zakona o zdravstveni dejavnosti (ZZDej) (Uradni list RS, št. 23/05 – uradno prečiščeno besedilo, 15/08 – ZPacP, 23/08, 58/08 – ZZdrS-E, 77/08 – ZDZdr, 40/12 – ZUJF in 14/13) in

2. Zakona o zdravniški službi (ZZdrS) (Uradni list RS, št. 72/06 – uradno prečiščeno besedilo, 15/08 – ZPacP, 58/08, 107/10 – ZPPKZ in 40/12 – ZUJF).

Ob implementaciji Direktive 2005/36/ES se je besedilo 63. člena ZZDej, ki se je prej glasil: «Zdravstveni delavec in zdravstveni sodelavec, ki opravlja svoje delo v neposrednem stiku z bolniki, mora obvladati slovenski jezik, na dvojezičnih območjih pa tudi jezik narodnosti. Izpolnjevanje pogoja iz prejšnjega odstavka se dokazuje z javnim spričevalom o končani srednji šoli ali s potrdilom izobraževalnega zavoda.», spremenilo tako, da se sedaj glasi:

»Zdravstveni delavec oziroma zdravstveni sodelavec, ki opravlja svoje delo v neposrednem stiku z bolnikom, uporablja slovenski jezik.

Javni zdravstveni zavod, druga pravna ali fizična oseba, ki opravlja zdravstveno dejavnost, za posamezno delovno mesto določijo potrebno stopnjo znanja slovenskega jezika. Pri pripravi akta iz prejšnjega stavka upoštevajo:

- stopnje znanja po lestvici Skupnega evropskega jezikovnega okvira, pri čemer se kot najnižjo stopnjo znanja določi raven B2;
- zahtevnost delovnega mesta;
- pomembnost in pogostnost stikov z bolnikom;
- način dela.

Ne glede na prejšnji odstavek se za diplomirano medicinsko sestro oziroma diplomiranega zdravstvenika (v nadaljnjem besedilu: diplomirana medicinska sestra), diplomirano babico oziroma diplomiranega babičarja (v nadaljnjem besedilu: diplomirana babica) in magistra oziroma magistro farmacije (v nadaljnjem besedilu: magister farmacije), ki opravlja svoje delo v neposrednem stiku z bolnikom, zahteva znanje slovenskega jezika na ravni C1 Skupnega evropskega jezikovnega okvira.

Znanje slovenskega jezika iz drugega in tretjega odstavka tega člena se preverja pri izobraževalni ustanovi, ki je na podlagi zakona, ki ureja javno rabo slovenščine, pooblaščen za preverjanje in potrjevanje znanja slovenščine kot drugega oziroma tujega jezika (v nadaljnjem besedilu: pooblaščen izobraževalna ustanova). Stroške preizkusa znanja slovenskega jezika krije zdravstveni delavec oziroma zdravstveni sodelavec.

Pri pripravi programa preverjanja znanja slovenskega jezika za zdravstvene delavce oziroma zdravstvene sodelavce, ki ga pripravi pooblaščen izobraževalna ustanova, sodeluje ministrstvo, pristojno za zdravje, ali pristojna zbornica oziroma strokovno združenje, ki ima javno pooblastilo iz 87.c člena tega zakona.

Znanje slovenskega jezika se dokazuje z dokazilom o zaključeni srednji šoli v slovenskem jeziku v Republiki Sloveniji ali s potrdilom pooblaščen izobraževalne ustanove o uspešno opravljenem preizkusu znanja slovenskega jezika.

Dokazilo iz prejšnjega odstavka se predloži:

- ob prijavi na strokovni izpit;
- diplomirana medicinska sestra oziroma diplomirana babica, ki ima pridobljeno poklicno kvalifikacijo v skladu s petim odstavkom 64. člena tega zakona, ob zaposlitvi;
- zdravstveni delavec oziroma zdravstveni sodelavec, ki je poklicno kvalifikacijo pridobil v drugi državi članici Evropske unije, državi Evropskega gospodarskega prostora ali Švicarski konfederaciji, v postopku vpisa v register iz šestega odstavka 64. člena tega zakona pri ministrstvu, pristojnem za zdravje, ali pri zbornici oziroma strokovnem združenju, ki ima javno pooblastilo iz 87.c člena tega zakona.

Izvajalci zdravstvene dejavnosti, vključeni v mrežo javne zdravstvene službe, zagotovijo, da se na območjih občin, v katerih živi italijanska ali madžarska narodna skupnost, bolniku zagotovi pravica do sporazumevanja z zdravstvenimi delavci in zdravstvenimi sodelavci v italijanskem ali madžarskem jeziku na stopnji znanja iz drugega oziroma iz tretjega odstavka tega člena. Pravica iz prejšnjega stavka se bolniku lahko omogoči v najbližji bolnišnici, ki leži zunaj območja občin, v katerih živi avtohtona narodna skupnost, kadar na tem območju ni takšne ustanove.«

Iz spremenjene vsebine 63. člena ZZDej je moč razbrati, da je zakonodajalec ob implementaciji Direktive 2005/36/ES zaobjel vse regulirane poklice razen poklica fizioterapevta.

Drug problem se pojavi, ko poskušajo študentje, ki so v okviru Evropske Unije (v nadaljevanju EU) v Republiki Sloveniji (v nadaljevanju RS) študirali v tujem jeziku,

študij uspešno zaključili in pridobili ustrezno izobrazbo pri čemer pa zaradi vsebine prej omenjenega spremenjenega 63. člena ZZDej ne morejo pridobiti poklicne kvalifikacije, ki bi jim omogočila priznanje pridobljene izobrazbe v matični državi, saj morajo ob prijavi na strokovni izpit, kot pogoj za pridobitev poklicne kvalifikacije, priložiti dokazilo o znanju slovenskega jezika (63. člen, 7 odstavek, prva alineja), pri čemer ta isti zakon v 73.a členu v celoti ureja priznanje poklicnih kvalifikacij ostalih državljanov EU, držav Evropskega gospodarskega prostora in Švicarske Konfederacije v RS.

»Zdravstveni delavec oziroma zdravstveni sodelavec, ki ima v drugi državi članici Evropske unije, državi Evropskega gospodarskega prostora ali Švicarski konfederaciji pridobljeno poklicno kvalifikacijo, je upravičen, da se njegova poklicna kvalifikacija prizna po postopku, ki ga določa zakon, ki ureja postopek priznavanja poklicnih kvalifikacij za opravljanje reguliranih poklicev.

Po priznanju poklicne kvalifikacije se zdravstveni delavec oziroma zdravstveni sodelavec iz prejšnjega odstavka na podlagi vloge vpiše v register iz šestega odstavka 64. člena tega zakona.

Vloga za vpis v register zdravstvenih delavcev, ki vsebuje podatke iz osmega odstavka 64. člena tega zakona, se vloži pri ministrstvu, pristojnem za zdravje, oziroma pri zbornici ali strokovnem združenju, ki ima javno pooblastilo iz 87.c člena tega zakona.

Vlogi za vpis v register zdravstvenih delavcev se priloži:

1. potrdilo pooblaščenih izobraževalnih ustanov o uspešno opravljenem preizkusu znanja slovenskega jezika v skladu s 63. členom tega zakona;
2. potrdilo pristojnega organa oziroma organizacije iz druge države članice Evropske unije, države Evropskega gospodarskega prostora ali Švicarske konfederacije, ki pri predložitvi ne sme biti starejše od treh mesecev in iz katerega je razvidno:
 - a. registracija pri pristojnem organu oziroma organizaciji;
 - b. da ni obravnavan v postopku pred pristojnimi organi strokovnih združenj ali zbornic v zvezi z opravljanjem poklica (v nadaljnjem besedilu: disciplinski postopek), kazenskem ali drugem postopku, iz katerega izhaja prepoved opravljanja poklica oziroma je izrečena prepoved opravljanja poklica;
3. dokazilo o priznanju poklicne kvalifikacije v skladu s prvim odstavkom tega člena.

Zdravstvenemu delavcu oziroma zdravstvenemu sodelavcu, ki ima v drugi državi članici Evropske unije, državi Evropskega gospodarskega prostora ali Švicarski konfederaciji pridobljeno poklicno kvalifikacijo za poklic, za katerega se v skladu s šestim odstavkom 64. člena tega zakona zahteva licenca, se licenca na podlagi vloge iz tretjega odstavka tega člena podeli istočasno z vpisom v register zdravstvenih delavcev, ob izpolnjevanju pogojev iz tega člena.

Zdravstvenemu delavcu oziroma zdravstvenemu sodelavcu iz prvega odstavka tega člena se vpis v register oziroma podelitev licence zavrne, če je iz potrdila pristojnega organa oziroma organizacije iz druge države članice Evropske unije, države Evropskega gospodarskega prostora ali Švicarske konfederacije razvidno, da je

obravnava v disciplinskem, kazenskem ali drugem postopku ali če mu je bila v drugi državi članici Evropske unije, državi Evropskega gospodarskega prostora ali Švicarski konfederaciji izrečena prepoved opravljanja poklica

Minimalne pogoje usposobljenosti in pridobljenih pravic iz Direktive 2005/36/ES za poklice, za katere velja avtomatično priznavanje poklicnih kvalifikacij, določi minister, pristojen za zdravje.

Potrdila o pridobljenih poklicnih kvalifikacijah v skladu s 64. členom tega zakona izdaja ministrstvo, pristojno za zdravje, na podlagi vloge.«

Pogoje izdajanja potrdil podrobneje določi minister, pristojen za zdravje, pri čemer je moč razbrati, da se za samo priznanje poklicne kvalifikacije pridobljene v ostalih državah članicah EU, državah Evropskega gospodarskega prostora in Švicarske Konfederacije znanje slovenskega jezika ne zahteva, ampak se to preverja in zahteva šele, če bi se takšna oseba po priznani poklicni kvalifikaciji želela vpisati v register zdravstvenih delavcev.

Navedeno med drugim pomeni, da v kolikor bi se študentje, ki so v RS študirali v tujem jeziku, želeli kasneje na tem področju zaposliti v RS, bi morali ob vpisu v register zdravstvenih delavcev in sodelavcev izkazati znanje slovenskega jezika, tako, da bojazni o tem, da bi študentje iz tujine, v kolikor bi se jim omogočilo opravljanje strokovnega izpita v matičnem jeziku oziroma v jeziku, v katerem so študirali ne znali slovenskega jezika, v kolikor bi se želeli v RS tudi zaposliti.

Iz tega dela izhaja, da je zakonodajalec ob implementaciji direktive 2005/36/ES popolnoma spregledal tuje državljane, ki morajo pri reguliranih poklicih s področja zdravstva za pridobitev poklicne kvalifikacije v RS pridobiti veljavno diplomu, opraviti pripravništvo¹ in strokovni izpit. Le tega v svoji državi ne morejo opravljati, saj ostale države članice EU (razen Hrvaške in Slovenije) opravljanja pripravništva in strokovnega izpita po pridobljeni diplomi ne poznajo več. Po pridobljeni izobrazbi zdravstvenega področja je potrebno v RS opraviti pripravništvo in strokovni izpit, v številnih drugih državah pa se poklicna kvalifikacija pridobi že z visokošolsko diplomu, zato morajo tuji zdravstveni delavci, ki so diplomirali v RS, v RS tudi pridobiti poklicno kvalifikacijo, za kasnejše priznanje poklicne kvalifikacije po Direktivi 2005/36/ES v svoji matični državi. Da je potrebno takšno obliko pridobitve poklicne kvalifikacije odpraviti ter že v okviru študija zagotoviti zadostno število praktičnih ur, ki ustrezajo opravi pripravništva, pristojnost za izvajanje strokovnega izpita pa prenesti iz ministrstva na fakultete, Organizacija za gospodarsko sodelovanje in razvoj (v nadaljevanju OECD) opozarja že vrsto let, čemur je na nek način pritrdila tudi Zakonodajno-pravna služba Vlade (v nadaljnjem besedilu: ZPSV), ki je v zaključku svojega mnenja izpostavila, da je področje pripravništva vezano na regulirane poklice potrebno celovito rešiti.

Trenutno zakon strožje obravnava tiste, ki v RS ne nameravajo opravljati dejavnosti in ki morajo dokazovati znanje jezika že ob prijavi na strokovni izpit (63. člen Zakona o zdravstveni dejavnosti) od tistih, ki v RS nameravajo opravljati dejavnost in si

¹Šestmesečno pripravništvo je mogoče opravljati tudi izven RS in torej v tujem jeziku ob izpolnitvi pogojev Pravilnika o pripravništvu in strokovnih izpiti zdravstvenih delavcev in zdravstvenih sodelavcev na področju zdravstvene dejavnosti (Uradni list RS, št. 47/18).

morajo zato urediti priznavanje poklicne kvalifikacije pridobljene v tujini. Za slednje namreč Direktiva 36/2005/ES določa, da se znanje jezika lahko preverja šele po priznavanju poklicne kvalifikacije (Direktiva 36/2005/ES, člen 53. tretji odstavek).

Z vidika prava EU, ki je bilo podlaga spremembam zakonodaje, je bistveno, kar vsebuje 26. uvodna izjava Direktive 2013/55/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20. novembra 2013 o spremembi Direktive 2005/36/ES o priznavanju poklicnih kvalifikacij in Uredbe (EU) št. 1024/2012 o upravnem sodelovanju prek informacijskega sistema za notranji trg (uredba IMI) (UL L št. 354 z dne 28. 12. 2019, str. 132), in sicer naslednje: »Direktiva 2005/36/ES že določa obveznosti za strokovnjake, ki morajo imeti potrebno jezikovno znanje. [...] Pristojni organi bi morali imeti možnost, da po priznanju poklicne kvalifikacije preverijo znanje jezika. Zlasti za poklice, ki vplivajo na varnost bolnikov, je pomembno, da se, preden se strokovnjaku omogoči dostop do poklica v državi članici gostiteljici, preveri znanje jezika v skladu z Direktivo 2005/36/ES. Vendar bi moralo biti preverjanje jezikovnega znanja razumno in potrebno za zadevne poklice ter ne bi smelo biti namenjeno izključitvi strokovnjakov iz drugih držav članic s trga dela v državi članici gostiteljici. [...] Delodajalci bi morali še naprej imeti pomembno vlogo pri ugotavljanju, kateri jeziki so potrebni za opravljanje poklicne dejavnosti na njihovih delovnih mestih.«

Direktiva 2005/36/ES glede znanja jezika (53. člen, tretji in četrti odstavek) določa²: »Preverjanje se lahko izvede samo po tem, ko je bila izdana evropska poklicna izkaznica v skladu s členom 4d ali ko so bile priznane poklicne kvalifikacije, odvisno od primera. Morebitno preverjanje jezikovnega znanja je sorazmerno z dejavnostjo, ki se bo opravljala. Zadevni strokovnjak ima možnost, da se na tako preverjanje pritoži na podlagi nacionalnega prava.«

Zato je tudi Zakon o postopku priznavanja poklicnih kvalifikacij za opravljanje reguliranih poklicev (ZPPPK, Uradni list RS, št. 39/16 in 47/19) v 7. členu (znanje jezikov) določil:

»(1) Strokovnjak, ki mu je v Republiki Sloveniji priznana poklicna kvalifikacija za opravljanje reguliranega poklica, mora za potrebe opravljanja reguliranega poklica znati slovenski jezik.

(2) Če tako določa zakon ali drug predpis, pristojni organ za poklice, ki vplivajo na zdravje pacientov ali za druge poklice, v primeru upravičenega dvoma glede znanja jezika, preveri strokovnjakovo znanje slovenskega jezika v zvezi s poklicnimi dejavnostmi, ki jih namerava opravljati. Preverjanje mora biti sorazmerno s poklicnimi dejavnostmi, ki jih bo strokovnjak opravljal, in se lahko izvede šele po priznanju poklicne kvalifikacije oziroma po izdaji evropske poklicne izkaznice v skladu s 46. členom tega zakona. Če pristojni organ ne more sam zagotoviti preverjanja znanja jezika, lahko po njegovih navodilih preverjanje izvede drug organ ali organizacija.«

Direktiva 2005/36/ES torej ne določa znanja jezika ob opravljanju strokovnega izpita temveč se preverjanje lahko izvede šele po tem ko so priznane poklicne kvalifikacije

²Direktiva 2005/36/ES je bila spremenjena z Direktivo [2013/55/EU](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SL/TXT/PDF/?uri=CELEX:32013L0055&from=SL). Dostopno na: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SL/TXT/PDF/?uri=CELEX:32013L0055&from=SL>

(53. člen Direktive 55/2013/EU, tretji odstavek) in je namenjeno opravljanju dejavnosti, ne pa oviranju mobilnosti. V skladu z navedeno direktivo (glej tudi 26. točko uvoda) in ZPPPK imajo tako pristojni organi možnost, da šele po priznanju poklicne kvalifikacije preverijo znanje jezika.

Drugače in veliko strožje pa so po obstoječi zakonodaji obravnavani tisti, ki v RS pridobivajo poklicno kvalifikacijo, četudi dejavnosti ne nameravajo opravljati, saj morajo dokazovati znanje jezika še pred pridobitvijo poklicne kvalifikacije, torej še pred opravljanjem strokovnega izpita. Razlikovanje je nerazumno, z ničemer utemeljeno in ni v javnem interesu. Je pa potencialno škodljivo za tujce, ki bi poklicno kvalifikacijo potrebovali zaradi kasnejšega priznavanja te v tujini.

Prav tako ne moremo mimo dejstva, da so tuji diplomanti pred spremembo ZZDej strokovni izpit opravljali s pomočjo tolmača in si nato pridobljeno poklicno kvalifikacijo uspešno priznali v svoji matični državi. Predlagatelj zato predlaga nov 63.a člen, ki diplomantom iz tujine, ki so v RS zaključili študij v tujem jeziku, omogoča opravljanje strokovnega izpita s pomočjo tolmača. S predlagano dopolnitvijo se zapolnita obe omenjeni vrzeli oziroma pomanjkljivosti, nastali ob implementaciji Direktive 2005/35/ES: poklic fizioterapevta in področje priznanja poklicne kvalifikacije študentov iz tujine, ki so v RS študirali v tujem jeziku in si pridobljeno izobrazbo želijo dati priznati v svoji matični državi. Če pa bi ti študenti želeli dejavnost opravljati v RS oz. bi vstopili na trg delovne sile v RS, pa bi morali prav tako prehodno izkazati znanje slovenskega jezika.

Navedena rešitev torej trenutek dokazovanja znanja jezika izenačuje za tiste, ki v RS ne nameravajo opravljati dejavnosti, morajo pa opraviti strokovni izpit v RS zato, ker strokovnega izpita v njihovi državi ne poznajo, le ta pa je pogoj za priznavanje poklicne kvalifikacije v drugi državi, in tiste, ki so pridobili poklicno kvalifikacijo v tujini in si jo priznavajo z namenom opravljanja dejavnosti v RS.

Da bi postala RS »privlačna destinacija za visokošolski študij ter za pedagoško, raziskovalno in strokovno delo tujih študentov in strokovnjakov«, si je RS za cilj določila že v Resoluciji o Nacionalnem programu visokega šolstva 2011–2020 (2.6.1 Cilji)³ po ugotovitvi, da ima v primerjavi z drugimi državami članicami EU bistveno nižji odstotek tujih študentov. Zato je bila internacionalizacija prednostni cilj ministrstva, pristojnega za visoko šolstvo. V skladu s Strategijo internacionalizacije slovenskega visokega šolstva 2016–2020, ki jo je Vlada sprejela dne 28. 7. 2016, si je RS določila cilj, da bo leta 2020 slovensko visoko šolstvo del globalnega visokošolskega prostora. S tem bo RS postala prepoznavno mednarodno središče znanja in privlačna destinacija za visokošolski študij ter za pedagoško, znanstvenoraziskovalno in strokovno delo tako domačih kot tujih študentov in strokovnjakov. Za dvig svoje prepoznavnosti kot destinacije znanja je RS celo razvila vstopno točko Study in Slovenia.⁴ Za izvajanje strategije internacionalizacije

³Resolucija o Nacionalnem programu visokega šolstva 2011–2020. Poglavje 2.6.1 Cilji Dostopno na: <http://pisrs.si/Pis.web/pregledPredpisa?id=RESO71>

⁴Strategija internacionalizacije slovenskega visokega šolstva 2016–2020. Dostopno na: https://www.cmepius.si/wp-content/uploads/2014/02/Strategija-internationalizacije-slovenskega-visokega-solstva-SLO-2016%E2%80%932020_WEB.pdf

slovenskega visokega šolstva 2016-2020 je bil sprejet Akcijski načrt 2016-2018, ki ima 25 ciljev ter več kot 50 ukrepov v skupni vrednosti okrog 57 milijonov EUR. Eden izmed ciljev je tudi povečanje števila tujih študentov v RS.

Določba Zakona o zdravstveni dejavnosti (ZZDej), ki sedaj od študentov zahteva znanje jezika že ob prijavi na strokovni izpit, četudi dejavnosti v RS ne bodo opravljali, je tako v nasprotju z internacionalizacijo visokega šolstva, težnjami po povečanju deleža tujih študentov in visokimi vloženimi finančnimi sredstvi z namenom internacionalizacije visokega šolstva, prav tako pa škoduje ugledu RS, ki ima že sedaj odstotek tujih študentov bistveno nižji kot v nekaterih drugih državah EU.

2. CILJI, NAČELA IN POGLOVITNE REŠITVE ZAKONA

2.1. Cilji

Odprava neenakega obravnavanja študentov iz tujine, ki so študirali v RS in morajo poklicno kvalifikacijo pridobiti v RS, da si pridobljeno izobrazbo lahko nato dajo priznati v matični državi in tistih, ki so študirali v tujini in si poklicno kvalifikacijo dajo priznavati v RS. Ni izkazan noben razumen in stvaren razlog, zakaj bi tuje študente, ki so študirali v RS in morajo v RS pridobiti tudi poklicno kvalifikacijo, obravnavali strožje od tistih, ki poklicno kvalifikacijo pridobijo drugje in jo dajo priznavati v RS. Za oboje mora veljati enak pogoj glede znanja slovenskega jezika oziroma se mora pri obojih znanje jezika preverjati ob enakem trenutku, šele po priznani poklicni kvalifikaciji in pred vstopom na trg delovne sile v RS.

S predlagano dopolnitvijo ZZDej se opisano neskladje odpravlja. Tujim diplomantom, ki so študirali v RS in ki strokovnega izpita ne morejo opravljati na ministrstvu v svoji državi, ker tam ne obstaja, poklicno kvalifikacijo pa potrebujejo zaradi priznavanja le te v svoji državi, se zato omogoči opravljanje strokovnega izpita s pomočjo tolmača. Ob tem se ohranja zahteva po znanju jezika za opravljanje zdravstvene dejavnosti, saj je ob vpisu v register zdravstvenega delavca pred vstopom na trg delovne sile potrebno izkazati znanje slovenskega jezika (73. člen ZZDej).

2.2. Načela

Predlagani zakon sledi načelu prostega pretoka storitev in delovne sile v EU, ker obstoječa ureditev izključuje strokovnjake iz ene države članice s trga dela v drugi državi članici.

2.3. Poglavitne rešitve

Doda se nov 63.a člen, ki odpravlja nesorazmerje opisano v točki 2.1. tega predloga, saj se je pri implementaciji Direktive 2005/367ES v celoti izpustila kategorija tujih študentov, ki študirajo v RS v tujem jeziku in morajo poklicno kvalifikacijo pridobiti v RS. Z dodanim členom se celovito ureja opisano področje brez finančnih posledic ter izenačuje položaj študentov, ki morajo poklicno kvalifikacijo pridobiti v RS, in tistimi, ki so jo pridobili v tujini in si jo dajo v RS priznati.

3. OCENA FINANČNIH POSLEDIC PREDLOGA ZAKONA NA DRŽAVNI PRORAČUN IN DRUGA JAVNA FINANČNA SREDSTVA

Predlog zakona nima finančnih posledic za proračun RS in druga javna finančna sredstva.

4. NAVEDBA, DA SO SREDSTVA ZA IZVAJANJE ZAKONA V DRŽAVNEM PRORAČUNU ZAGOTOVLJENA, ČE PREDLOG ZAKONA PREDVIDEVA PORABO PRORAČUNSKIH SREDSTEV V OBDOBJU, ZA KATERO JE BIL DRŽAVNI PRORAČUN ŽE SPREJET

Predlog zakona ne predvideva porabe dodatnih proračunskih ali drugih javnofinančnih sredstev.

5. PRIKAZ UREDITVE V DRUGIH PRAVNIH SISTEMIH IN PRILAGOJENOSTI PREDLAGANE UREDITVE PRAVU EVROPSKE UNIJE

5.1. Prilagojenost ureditve pravnemu redu Evropske unije

Vsebina zakona je predmet usklajevanja s pravom EU in skladna z navodili OECD o celoviti spremembi področja pripravništva pri reguliranih poklicih z upoštevanjem evropskega načina zbiranja kreditnih točk (v nadaljevanju ECTS).

OECD je že v septembru 2017 v dokumentu OECD Economic Surveys Slovenia 2017 nakazal smernice na tem področju. V povzetku je bila poudarjena okoliščina, da visoko število reguliranih poklicev omejuje produktivnost, zato je bilo posledično izdano priporočilo po zmanjšanju števila reguliranih poklicev. V primeru, da se določeni regulirani poklici vendarle ohranijo, jih je potrebno urediti manj omejujoče.

Direktiva 2005/36/ES torej ne določa znanja jezika ob opravljanju strokovnega izpita, temveč se preverjanje lahko izvede šele po tem, ko so priznane poklicne kvalifikacije (3. odstavek 53. člena Direktive 55/2013/EU) in je namenjeno opravljanju dejavnosti, ne pa oviranju mobilnosti. V skladu z navedeno direktivo (glej tudi 26. točka uvoda) in ZPPPK imajo tako pristojni organi možnost, da šele po priznanju poklicne kvalifikacije preverijo znanje jezika.

5.2 PRIKAZ UREDITVE V DRUGIH PRAVNIH SISTEMIH

5.2.1. Avstrija

Poklicna kvalifikacija v Avstriji se pridobi z diplomo po opravljenih 180 ECTS. Opravljanja pripravništva po pridobljeni izobrazbi in opravljanje strokovnega izpita pred ministrstvom za zdravje po pridobljeni diplomi ne poznajo.

5.2.2. Republika Nemčija

Poklicna kvalifikacija v Republiki Nemčiji se pridobi z diplomo po opravljenih 180 ECTS. Opravljanja pripravništva po pridobljeni izobrazbi in opravljanje strokovnega izpita pred ministrstvom za zdravje po pridobljeni diplomi ne poznajo.

5.2.3. Italija

Poklicna kvalifikacija v Italiji se pridobi z diplomo po opravljenih 180 ECTS. Opravljanja pripravništva po pridobljeni izobrazbi in opravljanje strokovnega izpita pred ministrstvom za zdravje po pridobljeni diplomi ne poznajo.

5.2.4. Združeno kraljestvo

Poklicna kvalifikacija se pridobi z diplomo po opravljenih 180 ECTS. Opravljanja pripravništva po pridobljeni izobrazbi in opravljanje strokovnega izpita pred ministrstvom za zdravje po pridobljeni diplomi ne poznajo.

5.2.5. Švedska

Poklicna kvalifikacija se pridobi z diplomo po opravljenih 180 ECTS. Opravljanja pripravništva po pridobljeni izobrazbi in opravljanje strokovnega izpita pred ministrstvom za zdravje po pridobljeni diplomi ne poznajo.

5.2.6. Bolgarija

Poklicna kvalifikacija se pridobi z diplomo po opravljenih 180 ECTS. Opravljanja pripravništva po pridobljeni izobrazbi in opravljanje strokovnega izpita pred ministrstvom za zdravje po pridobljeni diplomi ne poznajo.

5.2.7. Danska

Poklicna kvalifikacija se pridobi z diplomo po opravljenih 210 ECTS. Opravljanja pripravništva po pridobljeni izobrazbi in opravljanje strokovnega izpita pred ministrstvom za zdravje po pridobljeni diplomi ne poznajo.

6. RAZLOG ZA OBRAVNAVO PO SKRAJŠANEM POSTOPKU

Predlog zakona predvideva manj zahtevno dopolnitev zakona, zato se na podlagi 142. člena Poslovnika Državnega zbora (Uradni list RS, št. 92/07 – uradno prečiščeno besedilo, 105/10, 80/13 in 38/17) predlaga obravnavo zakona po skrajšanem postopku.

7. NAVEDBA, KATERI PREDSTAVNIKI PREDLAGATELJA BODO SODELOVALI PRI DELU DRŽAVNEGA ZBORA IN DELOVNIH TELES

Pri delu Državnega zbora in delovnih teles bo sodeloval državni svetnik Branimir Štrukelj.

II. BESEDILO ČLENOV

1. člen

V Zakonu o zdravstveni dejavnosti (Uradni list RS, št. 23/05 – uradno prečiščeno besedilo, 15/08 –ZPacP, 23/08, 58/08 –ZZdrS-E, 77/08 –ZDZdr, 40/12 –ZUJF, 14/13, 88/16 – ZdZPZD in 64/17, 1/19 – odl. US in 73/19) se za 63. členom doda nov 63.a člen, ki se glasi:

»63.a člen

Ne glede na določbo prve alineje sedmega odstavka 63. člena tega zakona lahko diplomanti, ki so v Republiki Sloveniji zaključili študij v jeziku, ki ni slovenski, opravljajo strokovni izpit s pomočjo tolmača. Stroške tolmača krije kandidat sam.

V primeru, da bodo diplomanti iz prejšnjega odstavka opravljali dejavnost v Republiki Sloveniji, se za dokazovanje znanja jezika smiselno uporabljajo določbe zakona, ki ureja postopek priznavanja poklicnih kvalifikacij za opravljanje reguliranih poklicev.«

PREHODNA IN KONČNA DOLOČBA

2. člen

Podzakonske akte izdane na podlagi Zakona o zdravstveni dejavnosti je potrebno uskladiti z določbami tega zakona v roku 3 mesecev od uveljavitve tega zakona.

3. člen

Ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

III. OBRAZLOŽITEV ČLENOV

K 1. členu

S predlagano dopolnitvijo ZZDej se v celoti sledi navodilom OECD ter zakonodaji EU na področju reguliranih poklicev na način, da se študente, ki študirajo v RS in morajo v RS pridobiti poklicno kvalifikacijo, za katero se zahtevajo diploma, opravljeno pripravništvo in strokovni izpit, v delu, kjer se zahteva znanje slovenskega jezika, izenači s tistimi, ki so študirali v tujini in si poklicno kvalifikacijo dajo priznavati v RS.

S tem, ko se študentom iz tujine, ki so v RS študirali v tujem jeziku, omogoči opravljanje strokovnega izpita s pomočjo tolmača, se jim omogoči pridobitev poklicne kvalifikacije, ki je pogoj za to, da si ti lahko v matični državi dajo pridobljeno poklicno kvalifikacijo tudi priznati.

Predlagana dopolnitev jim zgolj omogoča pridobitev poklicne kvalifikacije v jeziku, v katerem so študirali, kot je to omogočeno tudi ostalim študentom, ki so študirali v slovenskem jeziku. S predlagano dopolnitvijo se ne posega v zahtevo po znanju slovenskega jezika ob vstopu na trg delovne sile v RS, saj je to določeno v 73. členu ZZDej.

K 2. členu

Pristojno ministrstvo v Pravilniku o pripravništvu in strokovnih izpitih zdravstvenih delavcev in zdravstvenih sodelavcev na področju zdravstvene dejavnosti (Uradni list RS 47/18) dopolni že predpisani obrazec za prijavo na strokovni izpit iz 12. člena omenjenega Pravilnika na način, da ima kandidat, ki se na strokovni izpit prijavlja možnost izbire opravljanja strokovnega izpita s pomočjo tolmača.

Pogoje in merila za izbiro ustreznega tolmača določi pristojno ministrstvo.

K 3. členu

Člen določa začetek veljavnosti in uporabe predlaganega zakona.